

Postoperatif radyoterapi alan parotis bezi kanseri tanılı hastalarda tedavi öncesi yüksek nötrofil-lenfosit oranı radyoterapi sonrası artmış trismus insidansı ile ilişkilidir

Efsun Somay¹, Büşra Yılmaz², Ahmet Küçük³, Berrin Pehlivan⁴, Uğur Selek⁵, Erkan Topkan⁶

¹Ağız, Diş Çene Hastalıkları ve Cerrahisi AD, Başkent Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ankara, Türkiye

²Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi AD, Başkent Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ankara, Türkiye

³Radyasyon Onkoloji Kliniği, Şehir Hastanesi, Mersin, Türkiye

⁴Radyasyon Onkoloji AD, Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

⁵Radyasyon Onkoloji AD, Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye; Radyasyon Onkoloji AD, Teksas Üniversitesi, MD Anderson Kanser Merkezi, Houston, Teksas, ABD

⁶Radyasyon Onkoloji AD, Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adana, Türkiye

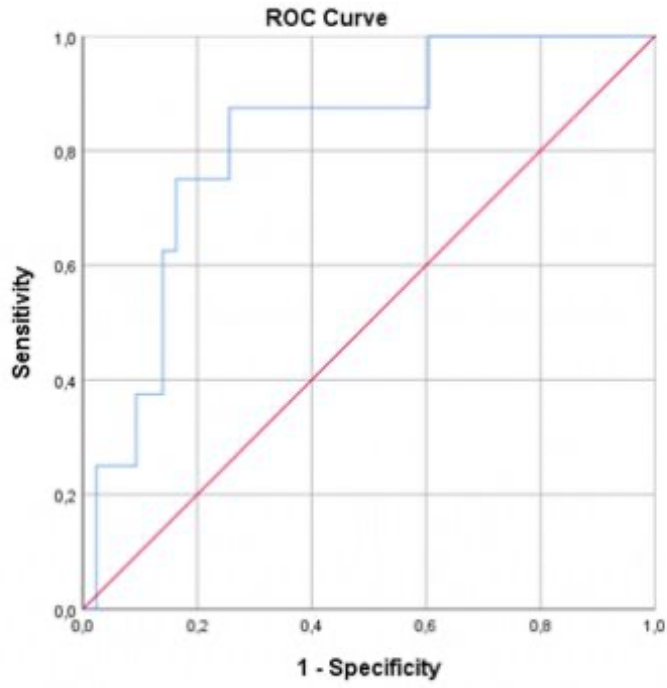
Amaç: Parotis kanseri (PK) tanılı hastalarda radyoterapiye (RT) bağlı trismus (RTBT) gelişim sıklığı ile tedavi öncesi sistemik inflamasyon düzeyi arasındaki olası ilişki henüz açıklığa kavuşturulamamıştır. Güncel çalışmamızda bu hasta grubunda postoperatif RT sonrası RTBT insidansı ile RT öncesi nötrofil-lenfosit oranı (NLO) arasındaki olası ilişkinin varlığı araştırılmıştır. **Gereç-Yöntem:** Ocak 2012 ile Aralık 2021 tarihleri arasında kliniğimizde RT öncesi oral muayene ve tedavileri yapılan PK hastalarına ait veriler retrospektif olarak incelenmiştir. RT öncesi ve sonrası maksimum ağız açıklığı (MMA) ölçümleri ve tedavinin ilk gününe ait tam kan sayımı mevcut olan hastalar çalışmamıza dahil edilmiştir. RTBT spontan ağız açıklığının ≤ 35 mm olması durumu olarak tanımlanmıştır. RTBT ile ilişkili olabilecek ideal NLO eşik değerinin varlığı ROC eğrisi analizi yöntemi kullanılarak araştırılmıştır. RTBT ile diğer değişkenler arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi yöntemiyle belirlenmiştir.

Bulgular: Çalışmamıza 51 hasta dahil edilmiştir. Tüm grupta RTBT gelişme sıklığı %15,7 (N=8) olarak bulunmuştur. ROC eğrisi analizinde RTBT prevalansı ile anlamlı ilişki gösteren ideal NLO eşik değeri 2,7 (AUC: %82; Sensitivite: %75; Spesifisite: %74,4) olarak belirlenmiştir. Bu eşik değere göre hastalar Grup 1: $NLO \leq 2,7$ (N=34) ve $NLO > 2,7$ (N=17) olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Karşılaştırmalı analizlerde $NLO > 2,7$ grupta RTBT sıklığının $NLO \leq 2,7$ gruba göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir (%35,2 vs. %5,8; rs:0.79 $P < 0.001$). Tek değişkenli analizlerde $NLO > 2,7$ 'nin yanı sıra ortalama temporomandibular eklem dozunun (TMJdoz) > 51.0 Gy (%36,8 vs. %3,1; rs: 0.81; $P = 0.003$) olması durumunun da artmış RTBT ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Çok değişkenli analiz sonuçları bu iki faktörün artmış RTBT görülme sıklığı ile olan ilişkisinin birbirinden bağımsız olduğunu göstermiştir ($P < 0.05$ her bir faktör için).

Sonuç: Bildiğimiz kadarıyla PK tanılı hastalarda bir ilki temsil eden çalışmamızın sonuçları RT öncesi yüksek NLO seviyelerinin artmış RTBT sıklığı ile ilişkili güçlü ve bağımsız bir faktör olduğunu göstermiştir

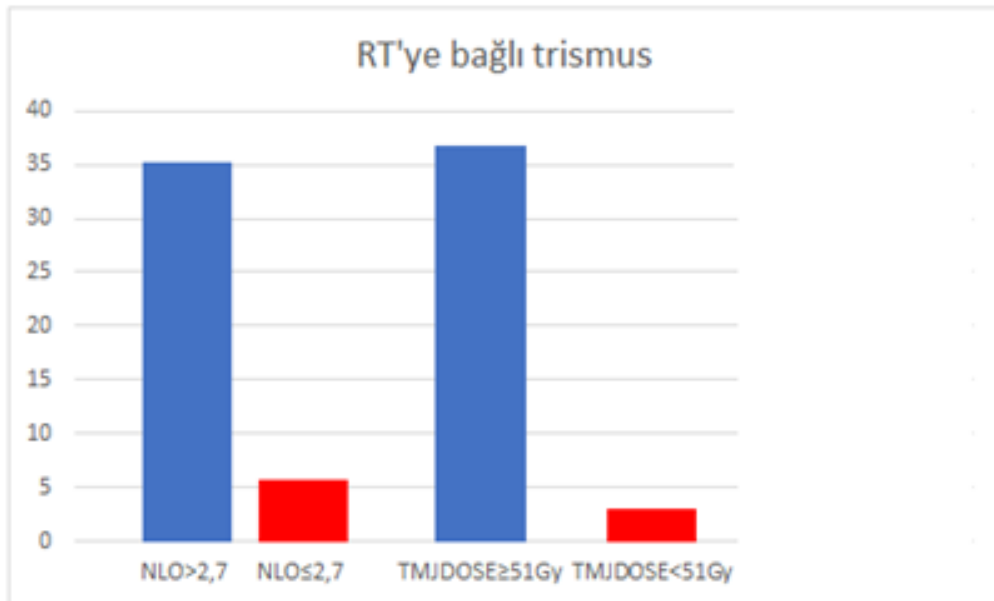
Anahtar Kelimeler: nötrofil-lenfosit oranı, parotis kanserleri, postoperatif radyoterapi, trismus

Figür 1

Tedavi öncesi nötrofil-lenfosit oranı ile eşzamanlı kemoradyoterapi sonrası oluşan trismus arasındaki ilişkiyi değerlendiren ROC eğri analizinin sonuçları [Eğrinin altında kalan alan (AUC): %82; Sensitivite: %75; Spesifisite: %74,4]]

Figür 2

Çok değişkenli analizlerde pozitif olan faktörlere göre radyasyona bağlı trismus insidansı